

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

ŠPORTNI DNEVNIK

ZAHTEVA PO ŠOLSKI AVTONOMIJI OTROŠKIH VRTCEV

Kljub protestom mater in občinskih svetovalcev obveljala neupravičena zahteva ravnateljice

Zveza slovenskih žena zahteva, da se kot doslej pripravljiva hrana za 18 otrok v kuhinji otroškega vrta

Zveza slovenskih žena v Italiji nam je sporočila nezadovoljstvo mater, katerih otroci so v otroškem vrtcu v Ul. Croce. Tem otrokom že dolgo le pripravljiva kosila kuharica, ki je zaposlena v vrtcu in opravlja tudi druga hišna dela. Zadnje dni pa je ravnateljica otroških vrtcev Furlanija ukazala, naj se za otrok ne pripravljiva več hrana v kuhinji otroškega vrta v Ul. Croce, ampak naj kuharica hodi po hrano v kuhinjo v Ul. Ballia.

Zaradi takega ravnanja ravnateljice sta občinska svetovalca tov. Pavlin in g. Bratuž odšli k županu in mu prikazala nesmiselnost Furlanijeve odločitve, ker morajo v otroškem vrtcu itak greti vodo, ker jo rabijo za pranje otrok, obenem pa je zelo zamudno in vezano s težavami, če mora kuharica po hrano v Ul. Ballia. Zlasti bo to neprijetno v zimskih mesecih, ko bo poledica. Med potjo se bo hrana tudi shladila ter jo bo treba pogrevati, kar ni zdravo.

Zupan se je strinjal z zahtevto svetovalcev, toda Furlanija je kljub temu skušala napraviti po svoje. Videc, da se županova navodila ne izvajajo, sta svetovalca ponovno odšla na županstvo 12. t. m.; sprejel ju je Codella in prof. Bradaschia od šolskega patronata. Vprašanje pa se ni rešilo tako kot je želja mater otrok, ampak kot to zahteva ravnateljica otroških vrtcev g. Furlanija.

Posledica tega je, da so otroci že tri dni brez kosila. Zveza slovenskih žena zahteva, da se spoštuje želje mater otrok, ki obiskujejo otroški vrtec in da se kot doslej pripravljiva hrana za 18 otrok v kuhinji v vrtcu, kar je priporočljivo iz prejšnjih razlogov. Če pa namestimo oblasti prihraniti mesečno 3.000 lir, ki jih plačujejo kuharici za kuhanje, potem Zveza meni, da je to mogoče doseči na drugačen način, ne da bi bili pri tem na kakršen koli način oškodovani otroci.

Končno pa naj pomenimo, da je potrebno uvesti šolsko avtonomijo tudi glede otroških vrtcev. Če imajo srednje in osnovne šole svoje ravnateljice, ki znajo jezik naših otrok, zakaj tega ni mogoče uvesti tudi za otroške vrtece. Zahtevamo, da imajo slovenski otroški vrteci svojega ravnatelja, če pa tega ni mogoče, potem rajt ravnatelj govori vsaj jezik otrok, ki so pod njegovim nadzorstvom.

Oproščen obtožbe nenomernega umora

Letošnjega 20. marca se je v Ronkah pripetila prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 23-letni Ennio Cocchieta iz Tričia.

Cocchieta se je s svojim motociklom znamke BMW 500 z evidenčno tablico GO 8987 peljal nekaj po 19. uri po državni cesti šte. 14 ter skual zaviti v Ul. IV. novembra. Nesreča je hotela, da je prav v tistem trenutku pripeljal z nasprotna smeri avtobus, ki v državnem promet med Tričiem in Ronkami; vozil ga je 32-letni Massimiliano Siega, rojen v Tolminu ter sedaj stanoval v Ul. Valentinis 66 v Tričiu. Po pripovedovanju ob-

toženega Siega ni pokojni Cocchieta poskušal vozila zaustaviti. Tudi izvedenci policije niso našli nobene sledi. Morda mu je zabrisal tudi dež, ki je pričel padati kmalu po nesreči.

22-letni Paolo Lauri, ki je sedel na zadnjem sedežu motocikla, se ni poškodoval. Materialna škoda obeh vozil ni bila kdo ve kolikšna; medtem ko se je avtobus znamke Alfa Romeo 900 poškodoval samo di prednjem delu, je motocikel utrpel hujše poškodbe. Cocchieta so z rešilnim avtom odpeljali v trškiško civilno bolnišnico, kjer je kmalu po nesreči umrl zaradi zloma lobanje.

Sodniki so na večerajšnji razpravi proučili nesrečo ter opostili Siega obtožbe nenomernega umora, ker ni storil kaznivga dejanja.

Predavanje o Majakovskem

V petek 21. oktobra bo na sedežu Delavske zbornice organiziralo društvo «Rinascita» kulturno predavanje ob 25-letnici smrti ruskega pesnika Majakovskega. Predaval bo profesor Pietro Zveretrenich, ki je napisal tudi knjigo o ruski literaturi. Po predavanju bo čital Puškinove in Lermontove pesmi v originalu.

Novi prelekt v Vidmu

Na večerajšnji seji je ministrski svet izdal odlok za prenestitev dosedanjega prefekta v Vidmu dr. Meneghinija v Foggio. Na njegovo mesto pride dr. Boccia iz Raguse.

Globe v septembru

V mesecu septembru so na mestni stražnici zabeležili skupaj 270 glob, s katerimi so bile kaznovane osebe, ki so prekršile razne pravilnike. Od teh je mestna policija kaznovala 10 oseb, prometna policija 184 in policijski čuvaji 42; zaradi prekrška gradbenega pravilnika je bila kaznovana 1 oseba, tržnega pravilnika 29, občinsko-higijskega 1 oseba, pogrebne in pravilnika za urnik trgovin 2 osebi. V istem mesecu je občinski posodrec zajel 12 psov, ker so krožili po mestu brez nagobčnika.

Darovi za Podporno društvo

V počastitev spomina pok. Franca Jakoncica so darovali: Ludvik Cotar 1.000 lir, L. J.

VOZNI RED NA TRANZITNI progi Medana-Nova Gorica

Predvidoma bi moral pričeti z današnjim dnevoziti avtobus prevoznice podjetja Gorica promet iz Solkana na tranzitni progi Medana v jugoslovenskih Brdih-Steverjan, Gorica, Nova Gorica. Vozil bo samo ob delavnikih, in sicer po sledečem voznem redu:

km	Voznje	Voznje
5.40	11.30 16.00 odh. 1 Medana	prih. 10.30 15.00 19.00
11	6.01 11.51 16.21	2 Hum blok 10.09 14.39 18.39
20	6.23 12.15 16.45	3 Gorica 9.45 14.15 18.15
22	6.35 12.25 16.55	4 N. Gorica postaja 9.35 14.05 18.05
24	6.40 12.30 17.00 pr. 5 Solkan avt. p. odh.	9.30 14.00 18.00
	I III V	II IV VI

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

102. Četrto poglavje: NA PRIPRAVNICI ZA GIMNAZIJO - BALKANSKA VOJNA - LOVEC

Poraz Bolgarije je bil popoln. S stisnjenimi zobmi je sprejela pogoje za premirje in končno pristala na mir, ki je bil podpisan 10. avgusta 1913. v Bukarešti. Pri sklepanju miru so pokazali zlasti Srbi zmernost in uvidenost, medtem ko je Rumunija dobila «levji delež». Dobružno, ne da bi bila tako rekoč miglna z mezinem. Kajti Boigari se prodajajoč Romunom niso postavili v bran.

Tak je bil položaj v Evropi in na Balkanu eno leto pred atentatom v Sarajevu in pred izbruhom prve svetovne vojne.

29.

Mali šolar s pripravnic, ki je o vsem tem bral v časopisih, poslušal pogovore odraslih in se tudi sam s stari in vrstniki o vsem tem pogovarjal, je imel tu naenkrat kopico živih, eksplozivnih snovi, ki je polnila njegovo domišljijo in ga venomer silila k razmišljanju in notranjemu razčiscenju. Podoba sveta, ki se mu je kazala ob začetku balkanske vojne v neki zvišeni svetlobi, v visokih idealih, v čistem heroizmu in v velikanski epopeji, se je v poteku vojne in v razvoju dogodkov močno izpremenila. Tu so v zavest dečka stopili novi činitelji, ki so znatno potihnili prvotno navdušenje in mu začeli kazati svetovno dogajanje v realnejših oblikah. Veličina čistega heroizma je ostala nedotaknjena v njegovi notranjosti, toda videl je, da heroizem ni sam sebe namen, marveč samo eno izmed sredstev za doseg neklih določenih, vse bolj konkretnih ciljev. Tako je na primer Rumunija dosegla neki cilj, neko korist z zvižajo oziroma z diplomatsko spretnostjo, za kakršne cilje in koristi so drugi narodi kravali na bojnih poljanah.

Prihodnji tork seja občinskega sveta

Občinski upravni svet se e pod predsedstvom župana ponovno sestel v četrtek zvečer. Na seji so nadaljevali z razpravo še nekaterih točk dnevnega reda, ki niso prišle na vrsto na seji, ki je bila v sredo. Po izdelavi dnevnega reda so določili, da bo prihodnja seja občinskega sveta v torek 26. oktobra ob 18. uri. Zatem je odbornik za javna dela geom. Bolteri dal nekaj pojasnil glede športnih igrišč za mlajše ekipe, kot je bilo to priporočeno od strani župana, da bi se to vprašanje na čimboljši način rešilo. Odborniki so se ustavili nato pri vprašanju brvi čez Sočo. Podjetje Zuccolo, ki je prejelo naročila za omenjeno delo, naj bi v kratkem pričelo z deli. Glede tega vprašanja so odborniki izrazili željo, da bi se gradnja brvi, ki je že toliko časa na dnevnem redu, pričela res v napovedanem času. Pred zaključkom seje so pričeli s proučevanjem preventivnega proračuna za leto 1956. O tem vprašanju bo občinski upravni odbor razpravljal na prihodnjih sejah.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

Tujo zlato zapestnico podaril svoji prijateljici

Obtoženi Destradi iz Gradoza je sicer na sodišču prikazal drugo verzijo, toda tudi ta ga ni rešila kazni

Na plačilo 7.000 lir pogojno je okrožno sodišče večeraj obsodilo 55-letnega Oresta Destradija, rojenega v Kopru ter sedaj stanujočega v ribiškem naselju v Gradozu.

Destradi se je moral zagovarjati zaradi dveh prestopkov, in sicer da si je v lanskem avgustu prisvojil zlato zapestnico, ki jo je Videmčanka Luciana Ross izgubila, ter da ji zapestnico pri njem ukradla Lorenzinijeva.

Destradi je lastnik nekega bufeta v Gradozu, kjer je Ross izgubila zapestnico. Destradi je zapestnico enostavno pobral in si, ne meneč se za oškodovano lastnico, zapestnico vtaknil v svoj žep.

Po pripovedovanju Lorenzinijeve jo je Destradi nekaj dni kasneje povabil, naj pride k njemu na dom. Lorenzinijeva se je vabilu odzvala. Do tu se tudi Destradijeva izjavy ujema z izpovedjo Lorenzinijeve. Glede plačila za usluge pa sta nastali dve verziji. Destradi je dejal, da mu je Lorenzinijeva zapestnico ukradla, Lorenzinijeva pa je dejala, da j. je Destradi zapestnico daroval.

Toda Destradi je tudi glede lastninske pravice do zapestnice imel povsem svoje stališče. ki se ni ujemalo z resničnostjo. Trdil je, da je zapestnico kupil za god svoji pokojni ženi že leta 1924 in da je takrat dal 34.000 lir. Resnica pa ni prenesla tako grobe potvorb, in tudi Ross, ki je po izgubi zlatine ponovno prišla do nje, je dokazala, da ne gre za nobeno darilo pokojni Destradijevi ženi, ampak za njeno izgubljeno zapestnico, ki je romala celo v zastavljalnico.

Sodniki so ga zaradi prisvojitve kaznovali z denarno globo, v zvezi z darovanjem odnosno krajo zapestnice po Lorenzinijevi pa se sodišče ni izreklo zaradi pomanjkanja dokazov.

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Koerner, Korzo Italia 4 - tel. 25-76.

Širite in citajte Primorski dnevnik!

Moštvo «Triestine» (od leve na desno): zgoraj: Toso, Soldan, Belloni Bernardin, Zaro, Fontana. — Spodaj: Dorigo, Brach, Luccentini, Passarin in Brighenti.

DVE SLAVNI PPLAVALKI

Filmska igralka Esther Williams objema tipkarico Florence Chadwick. Prva je bila nekoč slavna plavalka in je bila že določena za ameriško plavalno reprezentanco za olimpiado v Helsinkih l. 1940. Toda te olimpiade zaradi vojne ni bilo. Sedaj pa je Esther filmska igralka, ki ji radi dajejo vloge, kjer mora plavati; gledalci tako lahko opazujejo njene plavalne sposobnosti in pa še bolj — njeno lepo postavo. Chadwick pa je dosegla te dni velik uspeh: prvi je uspelo preplavati Rokavski preliv v lešeni in to v rekordnem času.

DANES BOMO LAHKO GLEDALI PO TELEVIZIJI TEKMO V BERGAMU

ATALANTA - TRIESTINA

Dorigo ne bo igral, ker je diskvalificiran, Zaro pa verjetno še čuti posledice nedeljske poškodbe

Odslej naprej bo vsako soboto po ena prvenstvena tekma, ki jo bodo oddajali po televiziji. Danes bomo lahko po televiziji gledali prav Triestino, ki bo igrala proti Atalanti v Bergamu. Večraj je odptoval 12 igralcev Triestine, od katerih bo najbrž rezervna Zaro, ki zaradi poškodbe prejšnje nedelje še ni v dobri formi. Ostali pa so: Soldan, Belloni, Meggiarolo, Petagna, Bernardin, Fontana, Luccentini, Svorenich, Brighenti, Brach, Passarin, Dorigo je zaradi izključitve prejšnje nedelje diskvalificiran.

Atalanta ni moštvo, ki bi ga lahko kdorkoli premagal na domačih tleh. O tem bi vedel letos kaj povedati tudi Milan, ki je moral že prvo nedeljo prvenstvenega tekmovanja pustiti kožo v Bergamu. Gotovo tudi Triestina ne goji nerealnih iluzij. V moštvo Atalante je nekaj nevarnih igralcev, zlasti vodja napada Rasmussen. Seveda pa s tem še ni rečeno, da se mora Triestina vrniti iz Bergama poražena. Tržačani so že znali odnesti vsaj točko tudi še nevarnejšim nasprotnikom.

Tako mislimo mi:

Bologna - Fiorentina	2 x 1
Inter - Milan	x 2 1
Napoli - Pro Patria	1 x 1
Novara - Spal	1 x
Padova - Genoa	x
Roma - Lazio	1
Sampdoria - Juventus	1
Torino - Lanerossi	1
Legnano - Messina	1
Marzotto - Palermo	1
Verona - Modena	x 1
Molfetta - Catanzaro	1 x
Prato - Siracusa	x 1
Como - Salernitana	1 x
Cremonese - Piombino	1

Ameriški metalec kladiva

Harold Connolly je dosegel v Cambridgeu nov odličen rekord ZDA v metu kladiva z znamko 63,88 metra. To je drugi najboljši rezultat letos na svetu in tretji rezultat vseh časov.

Boljši od Connollyja je torej edino svetovni rekorder Krivosnos in zelo mogoče je, da bo kmalu prišlo med njima do borbe za svetovno prvenstvo.

LAHKA ATLETIKA BLIZU IN DALEČ

MOENS SE JE DOLGO TRUDIL PREDEN JE DOSEGEL USPEH

Drug za drugim padajo Zatopkovi rekordi

Danes nihče ni dolgo varen s svojim rekordom. Najlepši primer je česka lokomotiva Emil Zatopek, ki je še pred nedavnim držal celo verigo rekordov, od katerih pa je sedaj že zelo malo njegovih. Rus Kuts je kar odkrito napada njegov rekord na 10.000 m (po tem ko mu je že pred letom odvezel njegov rekord na 5000 m), pred dnevi mu je drugi Rus Ivanov odvezel rekord na 25 km itd.

Na 800 m je sedaj svetovni rekorder Belgijec Moens. Če bi njegov rekord otisal toliko časa kot Harbigov (16 let!), tedaj bi se pač še večkrat mudila prilžnost ustavljati se pri Moensu. Toda lahko se zgodi kar na lepem, da dobimo zopet drugega rekorderja, zato je prav, če o sedanjem rekorderju nekaj izvem, dokler se no. si ta naslov.

Kdo je pravzaprav Roger Moens? Moens se je rodil 26. aprila 1930 in se je začel ukvarjati z atletiko šele leta 1949. Prej je bil vnet nogometar in kolesar. Takoj je pričel z resnim treningom. Petkrat tedensko je vadil po eno uro. To je zadostovalo, da si je priboril mesto v belgijskem olimpijskem moštvo za Helsinke. Z 48,6 je postavil v Helsinkih nov belgijski rekord na 400 m. Potem ko je bil zaradi operacije mandeljnov nekaj časa izven forme, je junija 1953 presenetil strokovnjake s časom 1:48,3 na 800 m. Nekoliko kasneje je v dvoboju z Norvežanom Boysenom dosegel odličan čas na 1000 m: 2:20,9 pri čemer pa ga je Boysen premagal in z 2:20,4 dosegel nov svetovni rekord. Kljub poškodbam na nogi je leta 1954 pretekel 800 m v 1:47,5. S tem je bil glavni favorit za naslov evropskega prvaka. Toda v nepozabnem teku v Bernu je prišel na cilj šele peti z 1:47,8 in je ob tej priložnosti izgubil tudi svoj belgijski rekord na tej progi: Rojak De Muynck je bil namreč tretji z 1:47,3.

Letos je Moens na vsak način hotel porušiti Harbigov rekord. Vedno znova je startal, toda uspeha ni bilo. V Nuenbergu je pretekel progo v 1:47,0. Neuspehi so ga tako potli, da mu je le malokdo še pripisoval možnosti za uspeh. Živčni Moens pa je dosegel to, kar mimemu Moensu ni uspelo — 1:45,7 je njegov svetovni rekord.

Razvoj rekorda na 800 m

1912 Meredit (ZDA)	1:51,9
1926 Pelzer (Nemčija)	1:51,6
1928 Martin (Francija)	1:50,6
1932 Hampson (Anglija)	1:49,8
1934 Estman (ZDA)	1:49,8

1936 Koenigham (ZDA) 1:47,7
1937 Robinson (ZDA) 1:46,0
1938 Wooderson (Angl.) 1:46,0
1939 Harbig (Nemčija) 1:45,7
1955 Moens (Belgija) 1:45,7

SAH

Nadaljnji rezultati moskovskega turnirja kandidatinj za žensko svetovno prvenstvo: VII. kolo: Silence - Boyesenko 0:1, Stevenson - Holaj 1:0, Gresser - Moschini 1:0, Lazarre - Koertis 1:0.

VIII. kolo: Lazarre - Moschini 1:0, Gresser - Holaj 1:0, Borisenko - Nedeljkovicva 1:0, Ognjatijeva - Wolgerova 1:0. Ostale partije so bile obeh kolih prekinjene.

Po VIII. kolu je bila nadalje v vodstvu Gresser in točkami, Lazarre - Koertis 6, Borisenko 5,5 itd.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO

Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKREDENI

predvaja danes 15. t. m. ob 18. uri film: **Ciklon**

Kino na Brčcinah

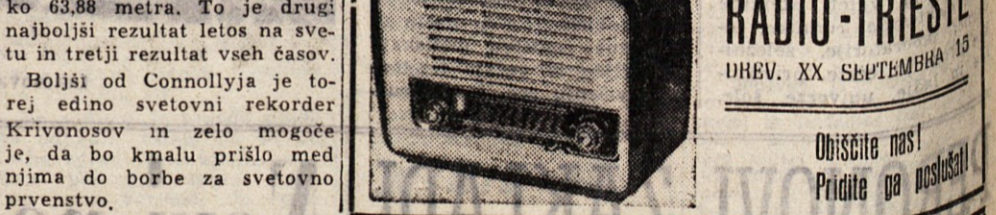
predvaja danes 15. t. m. z začetkom ob 18. uri film: **Cirkus čudežev**

Igralci: PAT O'BRIEN, CLYDE BEATTY in M. SPILLANE

NOVOST! DOMINO M.F.

Radio TELEFUNKEN. **SPREJEMA BREZ MOTENJ**

7 ŽARNIC. LIR 42.000

RADIO-TRIESTE DREV. XX. SEPTEMBRIA 1953

Obiščite nas! Pridite po poslušalnik!

VELIKA IZBIRA BLAGA ZA OBLEKE IN PLAŠČE

A. PERTOT-FODERAMI TRST UL. GINNASTCA 22 - TEL. 95998

Z NAŠO POSTREŽBO VAS BOMO ZADOVOLJILI **OBIŠČITE NAS!**

Ko sva prišla do Ljudskega vrta, sva morala skozi gostilo in razburjeno množico. Tu mi je inama naenkrat začela govoriti v nekem tujem jeziku, za katerega sem vedel, da je francosčina, ki je pa nisem še prav nič poznal. Nisi je narodni nasprotniki so bili minule dni napadli tudi nekaj žena in otrok, ki so govorili med seboj slovensko. Razumel sem sicer dobro italijanski in za silo tudi nemški. Toda mama v svoji načelnosti ni hotela govoriti niti v enem niti v drugem jeziku ob priložnosti, v katero sva bila zasilna. Na sva se izmotala iz gneče, mi je rekla: «Eh, kaj, da ne razumem francosine. Drugo leto pojdes v gimnazijo in sicer prav tako kakor Mašenka v realno. Grščina je mrtev jezik in od nje ne boš imel v praktičnem življenju nobene koristi.»

Mamina nejevolja, da nisem mogel z njo govoriti v francosčini, ki se je takrat še nisem nikoli učil, me je morda prizadela. Mislim pa, da je prav ta prigoda tudi nekaj pomagala, da sem se vpisal naslednje leto v realno gimnazijo. Čutil sem sicer, da bi bil oče rajši videl, da bi se odločil za klasično gimnazijo in za grščino. Rekel mi je namreč: «Saj boš imel še dve leti časa, da se dobro prepričaš. V prvih dveh letih je pouk v obeh gimnazijah enak, ista, pozneje boš pa že sam laže presodil, ali bi se rajši učil francosčine ali grščine. Vodi pa to; za francosčino boš imel v življenju še nesteto prilik, da se je naučiš, za grščino pa nikoli več.»

V otroških letih sem bil bolj podvržen maminim očetovi sodbi, kar je takrat še ni doletel dokaj pogost pojav, ki danes v očetu poleg roditelja nehoti tudi tekmeča. Poleg tega je mama izrekala svoje sodbe naravnost in brez pridržka. Pojavil se mi je zdel, da se je hotel in iskal prepričljivih razlogov. Pojavljali se je začel takrat v meni tudi že upor proti očetovi avtoriteti, ki je bila v ostalem dovolj krotka in nevsiljiva. Morda, da nisem bil povsem trdno prepričan, zlasti pomnega ne, ko sem sta tik pred odločitvijo, ali pojdem h grščini ali francosčini, da ima mama prav in morda da sem njenemu nasvetu sledil malce tudi iz deske opozicije proti očetu. Vsekakor mi je bilo že v višjih razredih gimnazije, da sem nisem rajši sledil njegovemu nasvetu. Konkretno pa sem občutil pomanjkanje znanja grščine sele na univerzi in danes mi je žal, da nisem takrat, pred davnimi leti, rajši poslušal očeta.

(Nadaljevanje sledi)